

LW 276

АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО И АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС

Приета: прот. № 40 от 30.09.1997г.; изм. с прот. № 17 от 14.10.2002 г., изм. с прот. № 6 от 10.03.2011 г., изм. прот. № 15 от 24.06.2016 г.

Лектор: Проф. д-р Александър Воденичаров, Гл. ас. д-р Боян Георгиев

АНОТАЦИЯ

Дисциплината е посветена на основен правен отрасъл. Предмет на дисциплината са правните норми, които уреждат организацията и дейността на изпълнителната власт и отношенията, породени при и по повод техните актове и действия.

Дисциплината се изучава в три части – обща и специална част на материалното административно право и административен процес.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основна цел на дисциплината е формирането на знания относно правната уредба на изпълнителната власт, структурата на централната държавна и местна администрация, формите и методите на нейната работа.

Студентите следва да бъдат запознати с основните институти на административното право и процес, с формите за контрол върху актовете и действията на администрацията в защита на правата на човека и гражданина.

Изучаването на дисциплината следва да формира у студентите умения да разпознават основните инструменти на държавно управление, да анализират и тълкуват приложимите правни норми и съдебните решения.

ПРЕДПОСТАВКИ

За да изучават успешно административно право и административен процес студентите следва да са положили изпити по Основи на правото и Конституционно право.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност статут	Кредити	редовно обучение			задочно обучение		
		л	с	у общ	л	с	у общ
Публична администрация	Задължителна	7	50	30	70	45	45

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Понятие за държавно управление. Изпълнителна власт.

Понятие за държавно управление, изпълнителна власт и държавна администрация. Характеристика на административната дейност.

Тема 2. Предмет, система и източници на административното право.

Предмет и метод на административното право. Система на административното право. Разграничение от сродни отрасли. Източници на административно право – конституция, закони, подзаконовни нормативни актове.

Тема 3. Административноправни норми и административни правоотношения.

Административноправни норми – понятие и видове. Характерни черти на административните правоотношения.

Тема 4. Субекти на административното право.

Понятие за субект на административното право. Административна правосубектност. Видове субекти на административното право.

Тема 5. Административноправен статус на гражданите. Организации на гражданите.

Понятие за административноправен статус на гражданите. Основни елементи – гражданство, име, местоживеене, гражданско състояние. Регистри. Регистри на населението. Паспортен режим. Видове организации на гражданите. Регистрация.

Тема 6. Органи на държавно управление. Понятие, видове, компетентност.

Органи на държавно управление – понятие, видове, система. Компетентност – понятие, видове, делегация.

Тема 7. Органи на централната държавна администрация.

Министерски съвет – състав и вземане на решения. Правомощия и актове на Министерския съвет. Министерства, агенции, комисии.

Тема 8. Органи на местно самоуправление и местна администрация.

Административно-териториално деление. Общински съвет. Кмет. Областен управител.

Тема 9. Форми и методи на административна дейност.

Убеждение и принуда. Обвързана администрация и дискреционна власт.

Тема 10. Административен акт – понятие, видове, действие.

Понятие за административен акт. Правна характеристика. Видовете административни актове. Действие, влизане в сила и изпълнение на административния акт.

Тема 11. Условия за редовно действие на административните актове.

Изисквания за законосъобразност и правилност на административните актове.

Тема 12. Изисквания за законосъобразност на административните актове – компетентност на органа, автор на акта и материална законосъобразност.

Кой е компетентният орган? Примери за материална законосъобразност /законосъобразност по същество/.

Тема 13. Изисквания за законосъобразност на административните актове - форма, производство и съответствие с целта на закона.

Видове форми. Законови изисквания за формата. Производствени правила. Експлицитно и имплицитно формулиране на целта на закона. Тълкуване.

Тема 14. Недействителност на административните актове – понятие, видове.

Понятие и видове недействителност. Пороци на акта. Примери за нищожност и унищожаемост.

Тема 15. Критерии за разграничаване на нищожни и унищожаеми административни актове.

Правни средства за отстраняване на недействителността.

Особено съществени и съществени пороци. Примери. Последици.

Тема 16. Способи за осигуряване на законосъобразно и правилно действаща администрация.

Контрол на представителните органи.

Контрол и надзор. Видове. Същност и форми на контрола на представителните органи.

Тема 17. Административен контрол – понятие и видове.

Понятие за административен контрол. Видове. Автоклауза.

Тема 18. Правораздавателен надзор върху административните актове. Видове.

Характеристика. Видове правораздавателен надзор. Административни юрисдикции.

Тема 19. Надзор за законност на прокуратурата.

Участие на прокуратурата в административния процес. Същност и форми на прокурорския надзор.

Тема 20. Административна принуда. Принудителни административни мерки.

Понятие и видове административна принуда. Принудителни административни мерки – понятие и видове. Разграничение между принудителните административни мерки и административното наказание.

Тема 21. Административно нарушение – понятие. Административнонаказателно отговорни лица.

Административнонаказателна отговорност. Правна характеристика на административното нарушение.

Субекти на административнонаказателната отговорност.

Тема 22. Административно наказание – понятие, видове.

Предназначение на административното наказание. Видове наказания. Определяне и индивидуализация на административните наказания. Обстоятелства, които изключват административнонаказателната отговорност.

Тема 23. Отговорност на държавата за вреди от незаконосъобразна административна дейност.

Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. Основание за отговорността. Обхват и размери на отговорността. Право на обезщетението за вреди.

Тема 24. Понятие за административен процес.

Административен процес в широк и тесен смисъл. Белези на административното правосъдие.

Тема 25. Основни принципи на административния процес.

Понятие за основни принципи. Класификации на принципите.

Тема 26. Субекти на административния процес.

Тема 27. Производство по издаване на индивидуални административни актове.

Инициатива за започване на производството. Служебното начало. Срокове. Уведомяване на заинтересованите лица. Предварително изпълнение.

Тема 28. Производство по оспорване на административни актове по административен ред.

Активна легитимация. Срокове. Правомощия на контролния орган.

Тема 29. Производство по оспорване на индивидуалните административни актове пред съд.

Активна легитимация. Срокове. Подсъдност. Правомощия на съда в производството по обжалване.

Тема 30. Производство по оспорване на административни актове пред Върховния административен съд.

Предмет на оспорването. Срокове. Правомощия на съда.

Тема 31. Касационно производство пред Върховния административен съд. Производство по отмяна на влезли в сила съдебни решения по административни дела.

Характерни черти на касационното производство. Основания за касационно обжалване. Страни в касационното производство. Правомощия на касационния съд. Основания за отмяна. Правомощия на съда.

Тема 32. Производство по изпълнение на административните актове и на решенията по административни дела.

Форми на изпълнение. Контрол върху изпълнението.

Тема 33. Производство по установяване на административните нарушения.

Съставяне на акт на извършено нарушение. Свидетели. Правно значение на съставения акт.

Тема 34. Производство по налагане на административни наказания.

Компетентният орган. Издаване на наказателно постановление. Изключения. Правна същност на наказателното постановление.

Тема 38. Оспорване на наказателните постановления.

Активна легитимация. Компетентен съд. Първоинстанционно производство по оспорването на наказателното постановление. Касационно оспорване.

Тема 39. Възобновяване на административнонаказателните производства.

Активна легитимация. Основания за възобновяване.

Тема 40. Производство за изпълнение на наказателните постановления и на решенията на съдилищата по ЗАНН.

Производства за изпълнение на наказанията. Временно задържане в поделенията на МВР. Конфискация.

Тема 41. Алтернативни форми на контрол върху изпълнителната власт.

Предложения, сигнали и жалби на гражданите. Производство пред омбудсмана. Граждански контрол.

КУРСОВА ЗАДАЧА

Две форми на курсова задача по избор на студента:

1/ Писмен отговор на зададен казус в областта на материалното или процесуалното административно право.

2/ Реферат /разширен конспект/ по научна статия в областта на материалното или процесуалното административно право.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Семестриалният изпит е писмен и устен. Крайната оценка се формира от оценката от семестриалния изпит; оценката на курсовата задача, присъствие и участие в упражненията.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Лазаров К. Административно право, С., Фенея, 2011.
2. Костов Димитър, Дончо Хрусанов, Административно право на Република България, Обща част, С., 2012.
3. Лазаров К., И. Тодоров, Административен процес, С., Сиела, 2009.

4. Къндева Е. Административно правосъдие, С., Феня, 2013.
5. Къндева Е. Публична администрация, С., Сиела, 2007.
6. Костов Д., Д. Хрусанов, Административен процес на Република България, С., 2011.
7. Хрусанов Д., Д. Костов, Е. Къндева, К. Лазаров, Нови моменти в Административния процес според АПК: Тематичен коментар, Сиела, 2007.
8. Лазаров К., Е. Къндева, А. Еленков, Коментар на Административнопроцесуалния кодекс, ЦОА, С., 2007.
9. Пенчев К., Ив. Тодоров, Г. Ангелов, Б. Йорданова, Административнопроцесуален кодекс – Коментар, Сиела, 2006.
10. Георгиев Б., Административно правосъдие и обществен интерес, БСУ, Бургас, 2015.
11. Къндева Е., Ивона Хект, Сравнителна публична администрация, Сиела, 2008.
12. Друмева Е. Конституционно право, Аноубис, С., 2008.
13. Зиновиева Д. Дискусионни тези в административното право и процес, С., 2009.
14. Панов Л., Р. Илкова, Процесът по ЗАНН, С., 2009.
15. Анастасов, Ив., А. Чалъков, Нов поглед върху българското административно право, С., 2000.
16. Къндева-Спиридонова Е. Оперативна самостоятелност в административната дейност, Изд. на БАН, 1988.
17. Къндева Е. Богдан Йорданова, Правен режим на държавната служба, Сиела, 2002.
18. Спасов Б. Общинско право, С., 2000.
19. Сивков Ц. Общината. Публичноправни аспекти, СИБИ, 2002.
20. Стайнов П. Административно правосъдие, С., Изд. БАН, 1993.

ADMINISTRATIVE PROCEDURE LAW

Annotation

The course is covering a basic part of the legal knowledge. It studies the executive power, the state and local administration, as well as their acts and actions. Administrative law is viewed as an acting system of legal norms, implemented in the area of the executive activities and administrative legal relations between the state authorities and the citizens and their organizations.

The course is related to administrative procedure law. The course aims at creating theoretical knowledge, as well as practical skills in working with the laws and sublaw legislation.

LW 276

АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО И АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС

Специалност Публична администрация

Лектор: Проф. д-р Александър Воденичаров, Гл. ас. д-р Боян Георгиев

I. Административно право - обща част

1. Понятие за държавно управление. Изпълнителна власт и административна дейност.
2. Предмет, система и източници на административното право.
3. Административноправни норми и правоотношения.
4. Субекти на административното право. Административноправен статус на гражданите.
5. Форми и методи на административна дейност.
6. Органи на централната държавна администрация.
7. Местно самоуправление и местна администрация.
8. Държавна служба.
9. Административен акт- понятие, видове.
10. Действие на административните актове. Изпълнение.
11. Условия за редовно действие на административните актове.
12. Условия за законосъобразност на административните актове - компетентност и материална законосъобразност.
13. Условия за законосъобразност на административните актове - форма, производство и съответствие с целта на закона.
14. Недействителност на административните актове – понятие, видове. Правни средства за отстраняване на недействителността.
15. Способи за осигуряване на законосъобразност и правилност в актовете и действията на администрацията. Контрол на представителните органи.
16. Административен контрол - понятие, видове.
17. Правораздавателен контрол. Прокурорски надзор върху администрацията.
18. Административна принуда - понятие, видове. Принудителни административни мерки.
19. Административно нарушение. Административнонаказателноотговорни лица.
20. Административно наказание – понятие, видове.
21. Отговорност на държавата и общините за вреди от административна дейност.

II. Административен процес.

22. Понятие за административен процес.
23. Принципи на административния процес.
24. Субекти, участници и страни в административния процес.
25. Доказателства и доказателствени средства.

26. Издаване на индивидуални административни актове.
27. Издаване на общи и нормативни административни актове.
28. Оспорване на административни актове по административен ред.
29. Възобновяване на производството по издаване на административни актове.
30. Производства по предложенията и сигналите.
31. Оспорване на индивидуалните административни актове пред първа съдебна инстанция.
32. Оспорване на общи и нормативни административни актове пред първа съдебна инстанция.
33. Касационно производство.
34. Изпълнение на административни актове и решения на съдилищата по АПК.
35. Производство по установяване на административните нарушения.
36. Производство по налагане на административните наказания.
37. Оспорване на наказателните постановления. Касационно производство.
38. Изпълнение на наказателните постановления и решения на съдилищата по ЗАНН.
39. Извънinstancионни производства в съдебния административен процес – общо понятие.

НОРМАТИВНИ АКТОВЕ:

Конституция на България
Административнопроцесуален кодекс
Закон за административните нарушения и наказания
Закон за отговорността на държавата и общините за вреди.
Закон за гражданската регистрация
Закон за държавния служител
Закон за администрацията
Закон за местното самоуправление и местната администрация

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Лазаров К. Административно право, С., Фенея, 2011.
2. Костов Димитър, Дончо Хрусанов, Административно право на Република България, Обща част, С., 2008.
3. Лазаров К., И. Тодоров, Административен процес, С., Сиела, 2009.
4. Къндева Е. Административно правосъдие, С., Фенея, 2013.
5. Костов Д., Д. Хрусанов, Административен процес на Република България, С., 2011.
6. Хрусанов Д., Д. Костов, Е. Къндева, К. Лазаров, Нови моменти в Административния процес според АПК: Тематичен коментар, Сиела, 2007.
7. Лазаров К., Е. Къндева, А. Еленков, Коментар на Административнопроцесуалния кодекс, ЦОА, С., 2007.
8. Пенчев К., Ив. Тодоров, Г. Ангелов, Б. Йорданова, Административнопроцесуален кодекс – Коментар, Сиела, 2006.
9. Анастасов Ив., А. Чалъков, Нов поглед върху българското административно право, С., 2000.
10. Къндева Е. Публична администрация”, Сиела, С., 2007.
11. Георгиев Б., Административно правосъдие и обществен интерес, БСУ, Бургас, 2015.